

HOTĂRÎRE
În numele Legii

09 iunie 2015

mun. Chișinău

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul
Grefier

Violeta Gîrleanu
Cristina Hantea, Nadejda Olaeri

examinînd în ședința publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația "Drepturi de Autor și Conexa" din RM către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a RM, intervenient accesoriu Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale privind recunoașterea ilegală a refuzului AGEPI privind admiterea cererii prealabile și suspendarea deciziei AGEPI nr.1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 17.11.2014, Asociația "Drepturi de Autor și Conexa" din RM s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a RM, intervenient accesoriu Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale privind recunoașterea ilegală a refuzului AGEPI privind admiterea cererii prealabile și suspendarea deciziei AGEPI nr.1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI.
2. În motivarea acțiunii, s-a invocat că Asociația "Drepturi de Autor și Conexa" din RM a fost creată la 31.05.1999, în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexa. De la fondare AsDAC a fost avizată regulat de către AGEPI, ultima dată fiind la 20.09.2013, prin decizia cu nr.3/1566, publicată în Monitorul Oficial al RM din 04.10.2013. Menționînd că, alături de AsDAC activează și alte organizații de gestiune colectivă, printre care și Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale.

La data de 12.01.2012, AGEPI prin decizia sa cu nr.1/57, a avizat ANPCI în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexa. Totodată, prin aceeași decizie AGEPI a decis ca gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza doar pentru titularii de drepturi (autori, interpreți, producători, organizații de difuziune), care sînt membri ai acestei organizații. În același timp, după avizare, în conformitate cu prevederile art.4 corelat cu art.51 din Legea nr.139 din 02.07.2010 „Privind dreptul de autor și drepturile conexa”, AGEPI efectuează controlul anual general al organizațiilor de gestiune colectivă, iar în cazuri excepționale efectuează și controale neplanificate. S-a remarcat că, în cadrul controlului, AGEPI verifică integral legalitatea activității organizației de gestiune colective.

Astfel, avînd în vedere că atribuțiile de bază ale organizației de gestiune colectivă constau în eliberarea licențelor pentru valorificarea operelor protejate de dreptul de autor, acumularea de la utilizatorii de opere a remunerației de autor prevăzută de licențele eliberate, precum și distribuirea către titularii de drepturi (autori și interpreți) a remunerației acumulate, un capitol important în cadrul controalelor îl constituie verificarea activității contabile a organizației.

Reclamantul menționează că, în perioada 06.06.2013-05.07.2013, a verificat activitatea desfășurată de către ANPCI în perioada 20.01.2012-31.12.2012.

În rezultatul controlului, AGEPI a constatat că ANPCI, pe parcursul anului 2012, a acumulat de la mai mulți agenți economici sume cu titlu de remunerație în mărime totală de 131701,85 lei. Totodată, s-a constatat că, banii acumulați în sumă de 131701,85 lei, pe parcursul anului 2012 nu au fost distribuiți, ceea ce demonstrează că remunerația de autor

încasată n-a fost distribuită conform unei scheme de repartizare a remunerației de autor din motive absolut neclare, dar a fost utilizată în alte destinații, soldul mijloacelor bănești constituind la 31.12.2012, doar suma de 5531,00 lei. Fapt prin care a concluzionat că nu au fost îndeplinite atribuțiile de bază și sarcinile asociației ANPCI, stipulate în statut și anume de a colecta și distribui remunerația de autor.

Prin urmare, deoarece ANPCI, contrar prevederilor Legii nr. 139/2010, nu a distribuit și nu a achitat autorilor și interpreților remunerația acumulată în anul 2012, aceasta fiind cheltuită în destinații necunoscute, reclamantul consideră că respectiva organizație neîndeplinindu-și atribuțiile legale și statutare a prejudiciat grav drepturile și interesele materiale ale titularilor de drepturi de autor și conexe.

Totodată, se remarcă că una dintre condițiile primordiale prevăzute de art.48 alin.6 al Legii nr.139/2010, pentru ca o organizație de gestiune colectivă să poată fi avizată și/sau să-și mențină în vigoare avizul eliberat anterior, este ca respectiva organizație să aibă capacitate de a gestiona, respectiv să dispună de mecanisme reale și adecvate de acumulare și distribuire a remunerației. Or, AGEPI prin același act de control, a constatat că ANPCI nu dispune de soft de evidență a încasărilor și nici de repartiție a remunerației de autor fapt care a rezultat în nedistribuirea remunerației acumulate, lucru ce denotă în mod cert incapacitatea ANPCI de a gestiona drepturi. Prin urmare, de către ANPCI în anul 2012 au fost cheltuite sumele acumulate în destinații necunoscute și că aceasta se eschivează cu orice preț de la efectuarea controlului pentru perioada anului 2013, constituie indici elocvenți că ANPCI desfășura ilegal activitate de gestiune.

În asemenea circumstanțe, AsDAC a sesizat Procuratura și Inspectoratul Fiscal pe faptele ilicite constatate de către AGEPI, care au demarat controlul activității contabile a ANPCI.

La fel, a menționat că pe lângă gravele încălcări depistate în activitatea contabilă a ANPCI, AGEPI a constatat faptul că ANPCI a eliberat ilegal mai multe licențe înainte de a fi avizată în modul corespunzător, inducând în eroare utilizatorii de opere fapt ce constituie o abatere gravă și flagrantă a prevederilor Legii nr.139/2010, fapt ce se confirmă prin răspuns nr.1981 din 12.09.2014.

Decizia de avizare a ANPCI nr.1/57 din 12.01.2012, stabilește clar și expres limitele acesteia, gestiunea de către aceasta a drepturilor trebuia să se realizeze doar pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații, însă, ANPCI ignorând în mod vădit limitele impuse prin actul administrativ relatat, la data de 01.01.2013 a încheiat ilegal cu SRL „Vertamar” un contract de licențiere în temeiul căruia îi acordă ultimei dreptul de a valorifica opere prin retransmisie inclusiv prin efectul licenței extinse. Prin care, AGEPI ca urmare a situației date a confirmat faptul că ANPCI a eliberat licența sus-indicată cu încălcarea prevederilor Legii 139/2010 și a deciziei de avizare nr.1/57 din 12.01.2012, ce constituie un act administrativ obligatoriu în activitatea ANPCI. Mai mult, în cazul dreptului de retransmisie Legea nr.139 prevede licența obligatorie și nu extinsă, care diferă esențial una față de alta.

Totodată, avînd în vedere gravele încălcări depistate în activitatea ANPCI, inclusiv prin actul de control nr.5 din 05.07.2013, fapte ce denotă incapacitatea acesteia de a desfășura activitate de gestiune a drepturilor patrimoniale de autor și /sau conexe, precum și că ANPCI nu reacționa la recomandările AGEPI de a se conforma legii, unica soluție de remediere a situației era ca AGEPI să-și suspende și/sau abroge/revoce decizia nr.1/57, în baza căreia își desfășoară activitatea ANPCI. Potrivit regulii simetriei, avînd în vedere că AGEPI este autoritatea care a emis actul administrativ și anume decizia nr.1/57 din 12.01.2012, acesta are tot dreptul să o suspende și/sau s-o abroge.

Astfel, AsDAC s-a adresat către AGEPI cu o cerere prealabilă prin care i-a reamintit despre toate încălcările ANPCI și refuzul acesteia de a activa în conformitate cu prevederile legale în vigoare, solicitînd suspendarea și/sau abrogarea deciziei AGEPI nr.1/57 din 12.01.2012. Or, neluarea unei astfel de decizii/măsuri de către AGEPI ar presupune încurajarea și susținerea în mod deschis a activității ilegale a ANPCI, dar nu în ultimul rînd și punerea în situație de concurență neloială a celorlalte organizații de gestiune colectivă și mai ales a AsDAC

care, dintotdeauna, și-a desfășurat activitatea cu stricta respectare a cadrului normativ în vigoare, îndeplinindu-și cu bună credință atribuțiile legale și statutare.

3. La data de 13.02.2015, reclamantul a înaintat prin cancelaria instanței cerere de concretizare a cerințelor, prin care solicită recunoașterea ca fiind ilegală a refuzului AGEPI privind admiterea cererii prealabile și suspendarea deciziei AGEPI nr.1/57 din 12.01.2012, privind avizarea ANPCI.
4. Pîrîtul Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a RM, a depus referință, înocînd că, în conformitate cu prevederile art.4 ale Legii nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, AGEPI avizează, monitorizează și supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe (OGC). Prin urmare fiind de competența exclusivă a AGEPI avizarea OGC-urilor. ANPCI a fost avizată de către AGEPI prin decizia nr.1/57 din 12.01.2012, cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe, începînd cu 20.01.2012 doar pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații. Legalitatea deciziei AGEPI nr.1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI - de a gestiona drepturile în limita membrilor săi a fost confirmată prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 12.09.12.

La fel, AsDAC a fost avizată de către AGEPI, prin decizia nr.2-2146 din 05.12.2012, pentru perioada 11.12.2012-03.10.2013, cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe pentru dreptul la reproducere, încheiere, împrumut, interpretare publică și de suită.

Totodată, AsDAC a fost avizat de către AGEPI prin decizia nr.3/1566 din 20.09.2013, să gestioneze, începînd cu 04.10.2013, de sine stătător sau în comun, toate drepturile care i-au fost încredințate în gestiune, prin contracte directe cu titularii sau prin contracte de reprezentare.

Drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi care nu sunt membri la nici organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod urmează să fie gestionate în mod consecutiv, după principiul rotației, de către toate OGC-urile avizate conform pct.2 din Decizia nr.3/1566 din 20.09.2013. Pentru perioada 04.10.-31.12.2013, remunerația pentru această categorie de drepturi urma să fie acumulată de către ANPCI.

Menționează că, licența eliberată ANPCI utilizatorului „Vertamar” SRL, contravine prevederilor legale, deoarece la data încheierii contractului de licență - 01.01.2013, ANPCI era în drept să elibereze licențe doar pentru membrii săi. Începînd cu 11.12.2012 și pînă la 03.10.2013, licențe extinse pentru dreptul de retransmitere a fost în drept să elibereze doar Oficiul Republican al Dreptului de Autor (ORDA), conform deciziei AGEPI nr.2/2146 din 05.12.2012.

Prin urmare, consideră că ANPCI a depășit limitelor prevăzute de Decizia AGEPI nr.1/57 din 12.01.2012, fapt ce constituie o încălcare a Legii nr. 139/2010, deoarece organizația de gestiune colectivă poate să elibereze licențe doar dacă este avizată în acest sens, iar ANPCI a fost avizat să gestioneze drepturile doar pentru membrii săi.

Astfel, AGEPI a sesizat referitor la faptul că pe data de 01.01.2013, ANPCI a încheiat contractul de licențiere cu „Vertamar” SRL. Obiectul contractului constituia acordarea unei licențe extinse neexclusive la retransmisie a emisiunilor organizațiilor de difuziune din repertoriul ANPCI, inclusiv prin efectul licenței extinse. La rîndul său AGEPI a expediat o scrisoare către ANPCI, prin care a cerut, explicații pe cazul dat, însă această sesizare a fost ignorată de către ANPCI care nu a dorit să dea explicații referitor la depășirea competențelor la încheiere cotelului de licență menționat.

La fel, a menționat că ORDA, care a fost avizată de către AGEPI în baza deciziei nr.3/1566 din 20.09.2013 și le sunt lezate drepturile din gestiunea sa, s-a adresat cu o scrisoare către AGEPI privind nerespectarea de către ANPCI a deciziei nr. 1/57 din 12.01.2012, care a eliberat licențe extinse neexclusive pentru valorificarea tuturor categoriilor de obiecte protejate de dreptul de autor și drepturile conexe, pentru toți titularii de drepturi din RM, inclusiv pentru titularii care nu sunt membri ai ANPCI și care sunt membri ai altor OGC-uri, încălcînd drepturile altor OGC-uri avizate legal. În baza sesizărilor privind încălcările ANPCI, AGEPI s-a adresat către Ministerul Justiției cu un demers privind suspendarea activității ANPCI. Ministerul

Justiției a avertizat ANPCI în baza acestui demers și a cerut explicații, urmînd ca după prezentarea explicațiilor să se expună în acest sens. Totodată, a menționat că ORDA s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către AGEPI privind contestarea deciziei nr.1/57 în baza încălcării drepturilor sale prin încheierea contractului între ANPCI și „Vertamar” SRL.

5. În ședința de judecată, reprezentantul Asociația "Drepturi de Autor și Conexe" din RM, Mămăligă Andrei a susținut în volum deplin cererea de chemare în judecată înaintată, solicitînd admiterea acesteia
6. În ședința de judecată reprezentantul pîrîtului Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a RM, Brînza Sergiu, nu a recunoscut acțiunea, solicitînd respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.
7. În ședința de judecată reprezentantul intervenientului accesoriu Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale, Cebotari Dumitru, nu a recunoscut acțiunea, solicitînd respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.
- 8.

Aprecierea instanței de judecată:

9. Audiind participanții la proces, studiînd materialele dosarului, instanța de judecată consideră acțiunea neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă din următoarele considerente.
10. Conform preverilor art.1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal al unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.
11. Conform prevederilor art.14 al Legii contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. În cazul în care organul emitent are un organ ierarhic superior, cererea prealabilă poate fi adresată, la alegerea petiționarului, fie organului emitent, fie organului ierarhic superior dacă legislația nu prevede altfel.
12. În speță, la data de 12.01.2012, AGEPI prin decizia sa cu nr.1/57, a avizat ANPCI în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru următoarele categorii de drepturi – de autor și conexe și pentru următoarele categorii de titulari – autori, interpreți, producători, organizații de difuziune. Gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații. Prezenta decizie a fost publicată în Monitorul Oficial al RM nr.16-18 din 20.01.2012 (f.d.28-29).
13. Conform prevederilor art.4 corelat cu art.51 din Legea nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, AGEPI efectuează controlul anual general al organizațiilor de gestiune colectivă, iar în cazuri excepționale sau la sesizare efectuează și controale neplanificate.
14. Astfel, AGEPI în perioada 06.06.2013 – 05.07.2013 a verificat activitatea desfășurată de către ANPCI în perioada 20.01.2012 – 31.12.2012, fiind întocmit actul de control nr.5 din 05.07.2013 (f.d.14-20).
15. Conform pct.G din actul de control nominalizat s-a stabilit că în darea de seamă al cenzorului ANPCI este menționat faptul că pe parcursul anului 2012 contul mijloacelor bănești a înregistrat suma de 131701,85 lei, care au constituit banii acumulați pe parcursul perioadei actuale de referință, care pe parcursul anului 2012 nu au fost distribuiți, ceea ce demonstrează că remunerația de autor încasată nu a fost distribuită conform unei scheme de repartiziune a remunerației de autor, din motive neclare, dar a fost utilizată în alte destinații, soldul mijloacelor bănești constituind la 31.12.2012 doar suma de 5531 lei. S-a concluzionat că nu sunt îndeplinite atribuțiile de bază și sarcinile asociației stipulate în Statut, anume de a colecta

- și distribui remunerația de autor (f.d.19).
16. În asemenea circumstanțe, AsDAC a sesizat Procuratura și Inspectoratul Fiscal pe faptele ilicite constatate de către AGEPI (f.d.21-27).
  17. AsDAC s-a adresat cu cerere prealabilă către AGEPI, solicitând suspendarea și/sau abrogarea Deciziei nr.1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI, invocând circumstanțe de fapt și de drept (f.d.10-11).
  18. La data de 15.10.2014, AGEPI a examinat cererea prealabilă și prin răspunsul nr.2223 a informat că nu poate să admită cererea prealabilă înaintată, AsDAC fiind în drept să sesizeze instanța de judecată (f.d.12-13).
  19. Nefiind de acord cu răspunsul primit, la data de 17.11.2014 AsDAC a înaintat cerere de chemare în judecată prin care solicită recunoașterea ilegală a refuzului AGEPI privind admiterea cererii prelabile, precum și suspendarea și/sau revocarea, abrogarea deciziei AGEPI nr.1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI (f.d.4-7).
  20. La data de 13.02.2015, AsDAC a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor, prin care solicită recunoașterea ilegală a refuzului AGEPI privind admiterea cererii prelabile, precum și suspendarea deciziei AGEPI nr.1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI (f.d.60).
  21. Instanța de judecată remarcă că anterior AsDAC și Asociația Națională "Copyright" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către AGEPI, intervenient accesoriu ANPCI privind anularea deciziei AGEPI nr.1/57 din 12.02.2012. Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17.05.2012, acțiunea înaintată a fost respinsă ca neîntemeiată. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12.09.2012, a fost respins recursul declarat de AsDAC și menținută hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17.05.2012 (f.d.52-54).
  22. Referitor la solicitarea reclamantului privind recunoașterea ilegală a refuzului AGEPI privind admiterea cererii prelabile, instanța de judecată atestă următoarele că prin cererea prealabilă din 17.09.2014 AsDAC a solicitat suspendarea și/sau abrogarea Deciziei nr.1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI. Prin răspunsul din 15.10.2014, AGEPI a informat că decizia nr.1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI este suspendată prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun./Chișinău din 21.02.2013 în cadrul dosarului nr.3ca-1514/13 (f.d.13).
  23. Conform prevederilor art.51 alin.(5) din Legea nr.139 din 02.07.2010, dacă în urma controlului se constată că organizația de gestiune colectivă nu mai îndeplinește condițiile ori nu activează în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative relevante, AGEPI atenționează organizația în privința neregulilor constatate, acordându-i un termen rezonabil pentru a aduce activitatea sa în concordanță cu legislația în vigoare. În cazul în care organizația de gestiune colectivă nu se conformează acestei dispoziții, AGEPI poate solicita suspendarea activității acesteia în conformitate cu prevederile legislației privind asociațiile obștești.
  24. Prevederile art.43 din Legea nr.837-XIII din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești stipulează că în cazul în care asociația obștească a fost avertizată de organul care i-a înregistrat statutul, cerîndu-i-se să lichideze încălcările de legislație depistate, și nu a îndeplinit această cerință în termen de 10 zile, activitatea asociației obștești, la propunerea organului care a înregistrat statutul asociației, poate fi suspendată prin hotărâre a instanței de judecată, pe un termen de pînă la 6 luni.
  25. Conform art.48 alin.(5) din Legea nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, organizația de gestiune colectivă își desfășoară activitatea dacă: este înregistrată ca organizație în conformitate cu prevederile legislației în vigoare; este avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă de către AGEPI.
  26. Astfel, se atestă că ANPCI a fost înregistrată în modul stabilit de lege la Ministerul Justiției, fapt confirmat prin Certificatul de înregistrare eliberat la 03.05.2011 (f.d.30).
  27. Luînd în considerație prevederile art.43 din Legea nr.837- XIII din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești, se atestă că activitatea asociației obștești, poate fi suspendată prin hotărârea instanței de judecată pe un termen de pînă la 6 luni, la propunerea Ministerului Justiției.
  28. Astfel, se atestă că instanței de judecată nu i-a fost prezentată propunerea Ministerului Justiției privind suspendarea activității asociației obștești.
  29. Prin urmare, nu poate fi reținută ilegalitatea refuzului AGEPI privind admiterea cererii prelabile, care în răspunsul oferit la fel a făcut referire la prevederile art.43 din Legea nr.837

din 17.05.1996 și a invocat că activitatea asociației obștești poate fi suspendată la propunerea Ministerului Justiției, iar dezacordul cu răspunsul primit nu poate fi reținut de instanța de judecată ca fiind o ilegalitate prin refuz de a admite cererea prealabilă. Reclamantul nu poate pretinde că răspunsul la cererea prealabilă să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, stabilirea răspunsului fiind atribuit organelor competente la care a avut loc adresarea.

30. În circumstanțele expuse, instanța de judecată atestă că motivele invocate în cererea de chemare în judecată privind recunoașterea ilegalității refuzului AGEPI privind admiterea cererii prelabile și suspendarea deciziei nr.1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI sunt neîntemeiate și nu urmează a fi reținute.
31. Luînd în considerație cele expuse raportate la normele de drept legale, instanța de judecată va respinge cererea de chemare în judecată înaintată de AsDAC, ca fiind neîntemeiată.
32. În conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) lit.a) al Legii contenciosului administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația "Drepturi de Autor și Conexe" din RM către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a RM, intervenient accesoriu Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale privind recunoașterea ilegală a refuzului AGEPI privind admiterea cererii prelabile și suspendarea deciziei AGEPI nr.1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI, ca fiind nefondată.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Președintele ședinței,

Judecătorul

/semnătura/

Violeta Gîrleanu

Copia corespunde originalului, judecător

